

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ
КАФЕДРА ЗАВОДСЬКОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ

Матеріали
III Міжнародної науково-практичної
Інтернет - конференції

**«Технологічні та біофармацевтичні аспекти
створення лікарських препаратів
різної направленості дії»**

**«TECHNOLOGICAL AND BIOPHARMACEUTICAL
ASPECTS OF DRUGS DEVELOPING WITH
DIFFERENT ORIENTATION OF ACTION»**

**14-15 листопада 2017 року
м. Харків**

УДК: 615.014.2:615.2

ББК:

Редакційна колегія: проф. Котвічка А.А., акад. НАН України Черних В.П., проф. Рубан О.А., проф. Ярних Т.Г., проф. Тихонов О.І., проф. Перцев І.М., проф. Дмитрієвський Д.І., проф. Калинюк Т.Г., проф. Грошовий Т.А., проф. Давтян Л.Л.

Відповідальні секретарі: доц. Ковальов В.В., доц. Пуляєв Д.С.

Технологічні та біофармацевтичні аспекти створення лікарських препаратів різної направленості дії: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції (м. Харків, 14-15 листопада 2017 р.) - X. : Вид-во НФаУ, 2017. – 266 с. (Серія «Наука»).

Збірник містить матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет – конференції «Технологічні та біофармацевтичні аспекти створення лікарських препаратів різної направленості дії».

Розглянуті теоретичні аспекти та перспективи розробки лікарських препаратів, висвітлені напрямки наукової роботи спеціалістів фармацевтичної галузі, що стосуються питань сучасної технології створення лікарських препаратів, контролю їх якості, організаційно-економічних аспектів діяльності фармацевтичних підприємств, маркетингових досліджень сучасного фармацевтичного ринку, фармакологічних досліджень біологічно активних речовин.

Для широкого кола наукових, науково педагогічних і практичних працівників, що займаються питаннями розробки та впровадження сучасних лікарських препаратів.

*Матеріали подаються мовою оригіналу.
За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.*

УДК: 615.014.2:615.2
НФаУ, 2017

Оцінка ефективності програм лояльності аптечних підприємств Возна Д.І., Бабічева А.С.....	53
Аналіз асортименту лікарських засобів для лікування хронічного гастродуоденіту на фармацевтичному ринку України Герасимова О.О., Овсієнко Є.В., Шершньова С.С.....	54
Результати АВС-аналізу лікарських засобів для лікування кислото залежних захворювань в одній із аптек м. Харкова Герасимова О.О., Удовиченко М. М.....	55
Актуальність використання лікарської рослинної сировини для лікування вугрової хвороби (акне) Гербіна Н.А., Шабан С.О.	56
Лікарська рослинна сировина як джерело гіркот Гличенко Н.С., Кисличенко В.С., Омельченко З.І., Бурлака І.С.....	58
Обґрунтування складу фітопрепарату для лікування піодермії Гоменюк В.Д., Гербіна Н.А.....	59
Підбір екстрагенту та вивчення числових показників трави маруни дівочої Гордей К.Р., Гонтова Т.М.....	60
Отримання сухого екстракту з трави герані сибірської та вивчення його технологічних властивостей Гордієнко О. І., Грошовий Т. А.....	62
Розробка технології отримання основи для створення фотозахисної емульсії Горяєв А.В., Запорожська С.М.....	64
Використання математичного планування при розробці таблеток на основі кріоліофілізованої ксенодерми свині з лецитином Грошовий Т.А., Равлів Ю.А.....	66

**Актуальність використання лікарської рослинної сировини
для лікування вугрової хвороби (акне)**

Гербіна Н.А., Шабан С.О.

Кафедра заводської технології ліків

Національний фармацевтичний університет

м. Харків, Україна

shabansvetochka02@gmail.com

Вугрова хвороба (акне) за поширеністю посідає одне з провідних місць серед дерматозів людини і є важливою медико-соціальною проблемою. Як свідчать численні літературні повідомлення, вугрову хворобу виявляють у 60-80 % осіб підліткового та юнацького віку.

Головними чинниками розвитку вугрової хвороби є: порушення складу і продукції шкірного сала, зміни гормонального статусу, порушення кератинізації фолікулярного каналу, інтенсивна колонізація протоків салових залоз *Propionibacterium acnes*, розвиток запальної реакції у перифолікулярних ділянках, генетична схильність тощо. Переважно зоною враження є обличчя, шия, груди, спина і плечі.

Сучасні підходи до лікування акне включають призначення різноманітних системних і препаратів для зовнішнього застосування. Вибір методу лікування вугрової хвороби повинен ґрунтуватися на адекватній клінічній оцінці ступеня тяжкості хвороби, типу висипань на шкірі, а також слід завжди враховувати стан ендокринного фону та супутні захворювання.

Важливе значення при лікуванні акне відводиться застосуванню фітопрепаратів, що дозволяє проводити тривале лікування з мінімальною ймовірністю побічних дій. У багатьох випадках при застосуванні фітопрепаратів можливе значне обмеження терапії гормональними, антигістамінними препаратами або навіть їх скасування.

Лікарську рослинну сировину (ЛРС) умовно можна розділити на декілька груп залежно від їх дії на різні ланки патологічного процесу: себорегулятори, антибактеріальні, кератолітичні, протизапальні, покращуючі мікроциркуляцію і т. д.

Запобігати надмірному саловиділенню досить складно, але в якійсь мірі такою активністю володіють деякі речовини рослинного походження, зокрема фітостерини, що містяться в сировині кропиви дводомної, пальми Сабаль, насінні гарбуза, коренях лопуха.

ЛРС, що містить дубильні речовини, проявляє в'язучу і підсушуючу активність, а також володіє здатністю звужувати пори. Крім того, підсушуючими властивостями володіють сполуки кремнію, що накопичуються у траві хвощу, коренях лопуха та листях кропиви.

Ще одна важлива група фітокомпонентів – це екстракти, що містять саліцилати (природна саліцилова кислота), що є в корі верби, бруньках тополі. Екстракт кори верби містить до 10% саліцилатів, використовується як засіб, що сприяє оновленню клітин епідермісу та володіє антисептичною і себорегулюючою активністю. Кератолітичну активність має також сірка, яка використовується як компонент засобів для лікування акне. Органічні сполуки сірки містяться і в рослинних засобах, які використовуються при жирній шкірі і акне, наприклад, в екстракті цибулі, гірчичній олії.

Провідна роль у терапії акне відводиться лікарським рослинам антимікробної дії, які пригнічують ріст мікроорганізмів, зокрема *P. acnes* (квітки ромашки, листя евкаліпту, квітки календули, трава чистотілу, трава шавлії та ін.)

Альтернативою антибіотиків, що володіють рядом побічних ефектів і викликають появу резистентних штамів мікроорганізмів з подальшим зниженням ефективності терапії, є біологічно активні речовини рослин, головним чином це – ефірні олії чайного дерева, чебрецю, лаванди, розмарину, троянди, ялівцю, мандарину та ін.

Крім дискомфорту, викликаного висипами в період загострення захворювання, занепокоєння у пацієнтів викликає комплекс стійких змін шкіри (нерівномірна текстура шкіри, застійні плями, стійка еритема, розширення капілярів, рубці, гіпер- і депігментація шкіри). Профілактикою утворення застійних плям є своєчасна проведена активна локальна протизапальна та капіляропротекторна терапія. До складу лікувальних засобів включають чай китайський, гамамеліс, чорницю, алое вера, що забезпечує зміцнення капілярів, покращує мікроциркуляцію і трофіку тканин, знімає набряки. Позитивно на мікроциркуляцію впливають ефірні олії і їх окремі компоненти, зокрема, камфора і ментол, що надають подразнюючу і судинорозширювальну дію, підсилюють прилив крові до поверхневих шарів шкіри, що поліпшує обмінні процеси в тканинах.

Вираженими протизапальними властивостями володіє екстракт солодки, що обумовлено наявністю флавоноїдів і сапонінів (гліциризинова кислота), а також ромашка аптечна (діючі компоненти – флавоноїди і ефірні олії). Основними компонентами ефірної олії ромашки є хамазулен і бісаболол, чия дію пов'язують зі здатністю пригнічувати фермент циклооксигеназу, що бере участь у розвитку запального процесу.

Таким чином, застосування фітопрепаратів забезпечує комплексну дію, що обумовлюється багатоконпонентним хімічним складом лікарських рослин. Тому, використання активних фармацевтичних інгредієнтів рослинного походження при розробці лікарських засобів дозволить здійснювати комплексне і безпечне лікування, а завдяки правильному підбору рослинної сировини дозволить впливати на всі ланки патогенезу вугревої хвороби і усувати супутні симптоми.